

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بعثت

شورای نگهبان
اداره کل دیپلماتیک
۱۳۷۲/۹/۱۲

شماره ۷۳۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف بهنامه شماره ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۲/۹/۲ و پیروزname

شماره ۴۵۱۷ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۵ لایحه شماره ۲۲۱۹۳ مورخ

۱۳۷۲/۹/۲۰ درخصوص برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی

و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز

یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی

به تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون

اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست

ارسال میشود.

علی اکبر ساطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۱۳۰۷۳

تاریخ ۹ آذر ۷۴

پیوست دارد

تعالیٰ

لایحه برنامه پنجماله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

ماده واحده - ...

دولت مکلف است باتوجه به تبصره‌های این قانون، زمینه‌های لازم را به کونه‌ای فراهم آورد که اجرای هدفها و خط مشی‌ها و طرحهای سرمایه‌گذاری از محل منابع بودجه عمومی و شرکتها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت در سالهای برنامه طبق بودجه مصوب سالیانه عملی گردد.

تبصره ۱ - ...

تبصره ۲ -

الف - ...

... - ۱

۴ - در آمدهای عمومی و اختصاصی استانی در آمدهایی است که به موجب قانون وصول و به خزانه‌داری کل واریز می‌شود و برای تامین هزینه‌های دستگاههای اجرایی محلی و طرحهای عمرانی همان استان به مصرف می‌سد.

... - ۵

تبصره ۴ - دولت موظف است اعتبارات لازم و متناسب با وظایف و مسؤولیتهای دیوان محاسبات کشور را که همساله توسط کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی تصویب و پیشنهاد می‌شود عیناً در لایحه بودجه سالانه درج نماید.

تبصره ۴ حذف گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره لام ۳۵۴-۳

تاریخ ۱۳۷۰-۰۹-۰۷

پیوست کلین

تعالیٰ
بسم

- ۲ -

تبصره ۱۰-

الف -

ج - دفتر امور مناطق محروم کشور-ریاست جمهور مسؤول نظارت بر کلیه مراحل انجام پروژه‌های موضوع این تبصره می‌باشد و موظف است کزارش پیشرفت آنها را هرچهارماه یکبار به کمیسیونهای ذیربسط مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

تبصره ۱۱-

الف -

ب - وزارت کشور می‌تواند از محل منابع قرض الحسن سیستم بانکی وام و در صورت عدم تكافو، از محل سایر منابع بانکی تسهیلات مورد نیاز را به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسار特 دیده در مناطق فوق الذکر اعطانماید. مابه التفاوت سود تسهیلات اعطائی و کارمزد در لوایح بودجه سالیانه منظور خواهد شد. دولت موظف است باز پرداخت تسهیلات اعطائی توسط سیستم بانکی را که در این بند پیش‌بینی شده است تضمین نماید.

تبصره ۱۲- وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به تاسیس صندوق ذخیره فرهنگیان اقدام نماید، فرهنگیان می‌توانند ماهانه حداقل تا مبلغ پنج پنجم درصد (۵۵%) حقوق و مزایای خود را به حساب صندوق واریز نمایند.

دولت موظف است همه ساله معادل مبلغ فوق را که به همین منظور در بودجه سالانه منظور می‌گردد، به صندوق مذبور واریز نماید. سهم الشرکه فرهنگیان در هنگام بازنشتگی و از کارافتادگی و یا باز خریدی به آنان و در صورت فوت به وراث آنها مسترد می‌گردد.

شماره لام ۴۸۳ - آن
تاریخ ۱۰ مرداد ۱۳۹۷
پیوست دلیر

تعالیٰ
بسم

- ۳ -

تبصره -۱۸

الف - ...

ب - شورای مذکور موظف است نسبت به موارد ذیل اقدام نموده و پیشنهادهای لازم را جهت تصویب نهایی به هیات وزیران تقدیم نماید:

... - ۱

ج - کلیه دستگاهها و شرکتهای دولتی و موسسات عمومی، بنیادها، نهادها و نیروهای نظامی و انتظامی و شهرداریها و بانکها و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، از جمله سازمان صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکتهای تابعه و وابسته به شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی کاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران و سایر شرکتهای تابعه، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها، شرکتهای آب و فاضلاب، مراکز تهیه و توزیع کالا موظفند تمهیدات لازم را جهت اجرای مصوبات مذکور فراهم نمایند.

... - ۵

تبصره -۲۲

الف - ...

ج - دولت موظف است در چارچوب خط مشی‌های این قانون، برنامه زمان‌بندی بازپرداخت تعهدات را به‌گونه‌ای تنظیم نماید که منجر به کاهش حداقل پنجم درصد (۵%) آنها در هرسال گردد و در هر صورت ارزش حال کل بدهی‌ها و تعهدات کشور اعم از کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلند‌مدت در سال آخر برنامه نباید از بیست و پنج میلیارد (۲۵ ۰۰۰ ۰۰۰) دلار تجاوز نماید.

... - ۵

ک - کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمانها، موسسات دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بسم

- ۴ -

است، از جمله سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکتهای تابعه ووابسته به شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران و سایر شرکتهای تابعه، سازمان کسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها، شرکتهای آب وفاضلاب، مراکز تهیه و توزیع کالا و بنا تابع قانون خاص خودمی باشند مکلفند نیازهای خود را از تولیدات داخلی تهیه نمایند و در صورت فقدان مصنوعات داخلی، با ترتیب مناقصه بین المللی حداقل جهت خرید عمده، کالاهای خود را در داخل تهیه نمایند.

| بند "ک" حذف گردید.

ن - بحدستگاههای اجرایی ذیربسط اجازه داده می‌شود در چهار چوب اعتبارات این قانون وبار عایت بند ج و دیگر رضوا ب این تبصره تا سقف شش میلیارد و پانصد میلیون (۶۰۰۰۰۰۰) دلار با استفاده از روشهای بیع مستقابل طرحهای اجرایی مندرج در جدول شماره ۱۳ و تساقق سه میلیارد و پانصد میلیون (۳۵۰۰۰۰۰) دلار برای تعهدات فاینانس طرحهای اجرایی مندرج در جدول شماره ۱۴ را بار عایت شرایط ذیل اجرا نماید.

۱ -

۲ - دوره اردادهای مربوط به بیع مستقابل، صدور کالاهای تولیدی مطابق قرارداد توسط شرکتهای خارجی ذیربسط تضمین و تعهد شده باشد.

۳ -

۴ - ادامه اجرای طرحهای توسعه نیشکر و صنایع جنبی آن (موضوع بند هـ تبصره ۲۹ قانون برنامه اول و اصلاحیه های بعدی آن) مشروط به

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نیس

تعالیٰ
بسم

- ۵ -

مشارکت مردم در امور کشاورزی و کارخانجات نیشکر و زمین مورد نیاز تا حد امکان، مجاز می‌باشد.

تبصره ۲۳- کمیسیونی مشکل از وزراء امور اقتصادی و دارائی و اطلاعات و رئیس سازمان برنامه و بودجه و یا معاون آنها و دو نفر از اعضاء کمیسیونهای برنامه و بودجه و شوراهای امور داخلی کشور تشکیل و ضمن نظارت، نظر خود را نسبت به قراردادها و پیمانهای خارجی به ریاست جمهوری یا وزیر مربوطه اعلام می‌دارد.

تبصره ۲۵-

الف-

۱- به منظور تنظیم خط مشی‌های صادرات کشور و تعیین کمکها و تسهیلات قابل ارائه به بخش صادرات و رفع مشکلات و موانع آن و اجرای سیاستهای مصوب برنامه دوم شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی به ریاست رئیس جمهور یا معاون اول وی و عضویت وزرای بازرگانی، صنعتی، امور اقتصادی و دارائی، کشاورزی، جهاد سازندگی و روسای کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مرکز توسعه صادرات ایران، کمرک جمهوری اسلامی ایران و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تشکیل می‌شود، دبیرخانه شورای مذبور در وزارت بازرگانی مستقر بوده و پیشنهادهای این شورا پس از تصویب هیات وزیران در حدود قوانین مربوط در ارتباط با ایجاد تسهیلات صادراتی برای کلیه وزارت‌خانه‌ها، موسسات و شرکتهای دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین اشخاص خصوصی اعم از حقوقی و حقیقی لازم الاجرا خواهد بود، کمیته توسعه صادرات استان به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل بازرگانی، کمرک، سازمان برنامه و بودجه و ادارات کل ذیربسط حسب مورد و مدیر عامل بانک استان تشکیل می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بِسْمِ

- ۶ -

دبیرخانه شورای عالی صادرات در مرکز توسعه صادرات ایران و
دبیرخانه کمیته استان در اداره کل بازارگانی استان خواهد بود.
آییننامه اجرایی این بند توسط وزارت بازارگانی تهییه و پس
از تایید شورای هم‌بورو به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

۲- وزارت خانه‌های منعوتی، بازارگانی، کشاورزی و جهاد سازندگی
مکلفند در ابتدای هرسال فهرست کالاهای منعوتی و محصولات
کشاورزی و دامی را که به تشخیص آنها صدورشان به خارج از کشور
مجاز بوده و از مزیت نسبی برخوردار می‌باشد و باید حمایت از
آنها در اولویت قرار گیرد جهت طرح در شورای عالی توسعه
صدرات غیرنفتی و اتخاذ سیاستهای حمایتی لازم به دبیرخانه این
شورا ارسال دارند.

۳- ...

ب- ...

۱- ...

۲- دولت مکلف است حدود و میزان فعالیت هریک از
بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی را درجهت تشویق صادرات غیرنفتی
در انتطابق با اهداف و خط مشی‌های مصوب این قانون تعیین نموده و
لوایح موردنیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

۳- ...

۴- ...

۱- ...

۲- حقوق گمرکی و سود بازارگانی اخذ شده از مواد اولیه
قطعات و لوازم وارداتی بکاررفته در ساخت و بسته‌بندی کالاهای
صدره حداقل به میزان حقوق گمرکی و سود بازارگانی متعلقه در
زمان صدور کالا بر طبق دستورالعملی که با پیشنهاد شورای عالی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

مقالات

- ۷ -

توسعه صادرات غیرنفتی به تمویب هیات وزیران خواهد رسید توسط کمک جمهوری اسلامی ایران به صادرکنندگان مسترد می‌گردد.

... - ۴

تبصره ۳۱ - به منظور اصلاح نظام اداری در ابعاد تشکیلات و سازماندهی، سیستم‌ها و روش‌ها، مدیریت امور نیروی انسانی و مقررات، شورای عالی اداری کشور با ترکیب ملاحتیتها و اختیارات ذیل تشکیل می‌گردد:

الف - اعضاء:

- رئیس جمهور (رئیس شورا) یا معاون وی.
- رئیس سازمان برنامه و بودجه در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد.
- چهارنفر از وزراء (ترجیحاً از بخش‌های مختلف) به انتخاب هیات وزیران.
- سه نفر صاحب نظر و متخصص امور اداری به انتخاب رئیس جمهور.
- وزیر ذیربسط.
- دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد، (دبیر شورا و مسؤول نظارت بر حسن اجرای مصوبات).
- دونفر از نمایندگان مجلس به عنوان ناظر به انتخاب مجلس شورای اسلامی حضور خواهند داشت.
- مصوبات این شورا پس از تایید رئیس جمهور لازم‌اجرا خواهد بود.

ب - وظایف:

... -

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

- ۸ -

تبصره ۳۲ - به منظور تصحیح و اصلاح و بهسازی نظام اداری و تحقق اهداف برنامه، دولت مکلف است با اعمال سیاستهای عدم تمرکز و واگذاری امور به مردم، اقدامات لازم را در رابطه با تعیین تشکیلات کلان دولت، نظام انتصاب مدیران لائق، امنی، متعهد و متخصص و نظام نظارت دقیق بر عملکرد دستگاههای اجرایی، پیرواستن از عیوب و باتکیه برگسترش ارزش‌های اسلامی و انقلابی حداقل تا یک سال پس از ابلاغ برنامه معمول داشته و در صورت نیاز درجهت انجام کامل وظایف مشروطه فوق لوایح مربوط را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۳۵ -

الف - ...

ب - سازمان برنامه و بودجه با همکاری دستگاههای ذیربطر مکلف است شاخص اندازه‌گیری بهره‌وری فعالیتهای بخشها و طرحهای پیش‌بینی شده در برنامه دوم راحداکثر تائیمه اول سال ۱۳۷۴ تدوین و به مررت استاندارد در سطح کشور تهیه نماید. در طول سالهای برنامه این شاخصها باید مورد محاسبه قرار گرفته و به کونهای تنظیم شده باشند که عملکرد اجرای برنامه پنج ساله دوم با آنها موردا رزیابی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

آیین‌نامه ...

تبصره ۳۹ -

الف - به منظور مشارکت عمومی بهسازی نظام اداری و اجرایی کشور و تقلیل حجم تصدی دولت، در طول برنامه، آن دسته از انحصار اتی که در قوانین و مقررات موضوعه وجود داشته و رفع آنها منافی اعمال حاکمیت دولت نمی‌باشد، به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و همکاری دستگاه ذیربطر حسب موردن تصویب مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ پام

- ۹ -

یا هیات وزیران لغو می‌گردد.

ب - به استثنای مواردی که مربوط به حاکمیت، نظارت و سیاستگذاری بوده و باستی در انحصار دولت باقی بماند لغو مابقی انحصارات الزامی بوده و دولت می‌تواندجهت انجام کامل وظایف فوق لواح موردنیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۴۲ - به منظور جلب مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی و تعاونی در امور عمومی و خدمات اجتماعی، تولید، اشتغال، تجارت، تحقیقات و نکهداری و بهره‌برداری از تاسیسات زیربنایی و عمومی، دولت موظف است باراعایت اصل ۴۴ قانون اساسی و مصالح عمومی فعالیتهای یادشده بخش‌های دولتی را به بخش خصوصی و تعاونی واکذار کند و برای فعالتر شدن این بخش‌ها تسدابیر و اقداماتی از قبیل اصلاح مقررات، ارائه تسهیلات بانکی، تکمیل سرمایه‌گذاری زیربنایی، توسعه و تسهیل ارتباطات و همچنین ترویج تشكلها و ساختارهای صنعتی، تحقیقاتی و پیمانکاری اتخاذ نماید.

فهرست ...

تبصره ۴۷ - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و نیروهای مسلح کشور مکلف آن‌د پس از گسب مجوز از مقام معظم فرهانده‌ی کل قوا نسبت به فروش عرصه و اعیان پادگانها و سایر اماکن که در تملک یا تصرف قانونی آنها بوده (پس از اثبات مالکیت) و قرار گرفتن در محدوده خدمات شهری از طریق مزايدة اقدام نمایند.

سازمان ثبت اسناد کشور موظف است نسبت به صدور سند مالکیت عرصه و اعیان مزبور اقدام نموده و تنها بسیت

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بسم

- ۱۰ -

در حد (۲۵٪) از حقوق و عوارض قانونی مربوطه را دریافت نماید. کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و شهروداریها موظفند نسبت به تغییر کاربری این قبیل اراضی به کاربری‌های مناسب و همچنین صور مجوز ساخت اقدام نمایند، در آمد حاصله تماماً به خزانه واریز و صدرحد (۱۰۰٪) مبلغ مذکور در چارچوب بودجه مصوب سالیانه کل کشور تخصیص یافته تلقی می‌گردد تا در قالب طرح‌های مصوب ستاد کل نیروهای مسلح در امر ساخت پادگانها و مراکز نظامی و خانه‌های سازمانی و پرداخت دیون برآساس اولویت تعیین شده از طرف مقام معظم فرماندهی کل قوا هزینه شود.

تبصره ۵۴- قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها مصوب تیر ماه ۱۳۴۹ و تبصره ۵۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور و قانون شمول قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها به تلویزیونهای رنگی مصوب اردیبهشت ۱۳۵۵ به شرح ذیر تغییر می‌باید واز ابتدای سال ۱۳۷۴ لازم الاجرا خواهد بود: کلیه واردکنندگان و تولیدکنندگان گیرنده‌های تلویزیونی موظف می‌باشند مبالغ زیر را به حساب مربوطه نزد خزانه واریز نمایند. صدرحد (۱۰۰٪) این وجه در چارچوب بودجه مصوب سالیانه کل کشور در اختیار صدا و سیماهای جمهوری اسلامی ایران قرار خواهد گرفت تا در جهت تولید و تامین برنامه‌های تلویزیونی و توسعه و بهره‌برداری از شبکه‌های تلویزیونی شهرستانها به مصرف برساند:

...

تبصره ۵۶- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی با

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر نیس

تعالیٰ پیغمبر

شماره

تاریخ

پیوست

- ۱۱ -

کاربری ورزشی را در سراسر کشور بهقیمت عادلانه روز تسلیک نموده و رایگان بهسازمان تربیت بدنی واگذار نماید، اعتبار موردنیاز این تبصره همه‌ساله دربودجه سواباتی منظور می‌گردد.

تبصره ۶۳- دولت موظف است در طول برنامه دوم تکلیف مالکیت افراد صاحب نسق یا ورشته‌آنها را نسبت به اراضی نسقی کشاورزان براساس قوانین موضوعه کشور قطعی نماید و کلیه محدودیتهای موجود در ماده ۱۹ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی مصوب دیماه ۱۴۰ و ماده واحد قانون نسخه انتقال اراضی واگذاری بهزار عین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی مصوب ۱۴۵۱/۹/۲۰ با حفظ کاربری کشاورزی آنها لغو می‌گردد.
همچنین محدوده منابع طبیعی را طبق نقشه‌های مشخصی تدوین نموده و بهمنظور ممانتعت از معاملات اراضی منابع طبیعی در استانهای مختلف کشور، نقشه‌های یادداشت را در اختیار ادارات ثبت اسناد و املاک شهرستانها قراردهد...

تبصره ۶۴- بمنظور هماهنگی بیشتر بین دستگاههای اجرائی بخش کشاورزی و پیشبرد امور و رفع مشکلات بخش و نظارت بر حسن اجرای سیاستهای مربوطه با توجه به اینکه محور توسعه اقتصادی کشور در این برنامه بخش کشاورزی می‌باشد، شورای عالی کشاورزی به ریاست رئیس جمهور یامعاون وزیر و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارائی، کشاورزی، جهاد سازندگی، نیرو و رئیس سازمان برنامه و بودجه در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد، رئیس کل بانک مرکزی و دونفر ناظر از مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی هرماه یکبار تشکیل می‌گردد و از سایر وزراء حسب مورد دعوت بعمل آمده و در آن مورد بخصوص

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بسم

- ۱۲ -

دارای حق رای می‌باشد، شورای کشاورزی استانها و شهرستانها با ضوابطی که توسط شورای عالی مشخص می‌شود تشکیل خواهد شد.
تصمیمات شورای عالی مذکور پس از تمویب هیات وزیران لازم الاجراست.

تبصره ۸۴- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است در طول اجرای برنامه اقدامات زیر را انجام دهد، اعتبارات مورد نیاز از محل ردیفهای مربوطه در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و تامین خواهد شد:

الف - تشکیل پایگاه اطلاعات کار به منظور تامین آمار و اطلاعات کار، شامل مشخصات کارگاهی، نیروی کار و دیگر مسائل مورد نیاز.

ب - شناخت خصوصیات نیروی کار و بازار کار کشور از طریق تهییه و اجرای طرحهای آماری.

ج - ایجاد ۶۶ هزار فرست شغلی ارزان قیمت جدید به منظور حمایت از اشتغال نیروی کار کشور و کاهش نرخ بیکاری.

د - ایجاد ۷۷ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای، ۵ مرکز تربیت مربی، تکمیل و راه اندازی ۲۰ مرکز تیمه‌تمام و بازارسازی و تکمیل ۱۲ مرکز آموزشی.

تبصره ۸۸- کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی موظف است در محدوده وظایف خود ضمن رسیدگی به شکایات مربوط به نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی از قبل (بنیاد جانبازان، بنیاد شهید، بنیاد ۱۵ خرداد، کمیته امداد) همه ساله گزارشی از طرز کار آنها جهت استحضار محضر مقام معظم رهبری و مجلس شورای اسلامی تقدیم

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ
بِسْمِ

- ۱۳ -

نماید و کلیه نهادها و بنیادهای فوق الذکر موظفند کلیه اطلاعات مورد نیاز را در اختیار کمیسیون قرار دهند.

- تبصره ۹۰

- سقف تسهیلات بانکی قابل واگذاری توسط بانک مرکزی و کلیه بانکهای کشور، بخش‌های دولتی، خصوصی و تعاوینی نسبت به مانده سال ۱۳۲۲ فقط تا حدی مجاز است که تغییر در خالص بدھی آنها به سیستم بانکی تا پایان برنامه دوم حداقل معادل چهل و سه هزار میلیارد (۴۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال افزایش یابد. دولت مکلف است سهم‌های از بخش‌های اقتصادی را در چارچوب سقف مذکور در لایحه بودجه سال‌های پیشنهاد و پس از تصویب از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شکه بانکی کشور ابلاغ نماید.

پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) از مبلغ مذکور در سال‌های برنامه منحراً بایستی به بخش خصوصی و تعاوینی‌های مردمی اختصاص یابد و چهل و پنج درصد (۴۵٪) باقیمانده آن به دولت و دستگاههای وابسته به دولت از قبیل سازمان تعاون روستایی و سازمان تعاون شهر و روستا تعلق می‌یابد.

- استفاده کلیه وزارت‌خانه‌ها، موسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهای وابسته به آنها و شهیداریها و نهادهای عمومی و شرکتهای تابعه آنها و طرح‌ها و پروژه‌های ملی و خریدهای دولتی از سهم بخش خصوصی ممنوع می‌باشد.

- تبصره

الف - اجازه داده می‌شود مبلغ پنج (۵) ریال از هر نخ سیکار وارداتی و تولید داخل دریافت شود و به حساب درآمد عمومی کشور

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ بسم

- ۱۴ -

واریز گردد، صدرصد (۱۰۰%) درآمد حامل از محل اعتباری که همه ساله به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌گردد، در اختیار سازمان تربیت بدنی قرارخواهد گرفت تاطبق آثین نامه‌ای که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید برای سالم‌سازی عame از طریق توسعه فضاهای ورزشی و ارائه خدمات مربوط هزینه نماید.

ب - کلیه کارخانجات صنعتی موظفند معادل یک در هزار درآمد سالیانه خود را به حساب خزانه واریز نمایند، دولت موظف است معادل صدرصد (۱۰۰%) مبلغ مذکور را در لوایح بودجه سالیانه برای توسعه فضاهای ورزشی سازمان تربیت بدنی منظور نماید.

تبصره - با توجه به روند افزایش تصادفات وسائل نقلیه بین شهری در شهرهای مسیر محورهای اصلی وزارت راه و ترابری موظف است از محل اعتبارات مربوط به بهسازی راهها و احداث راههای جدید، کمربندی پر تردد شهرهارا در اولویت قرار دهد.

تبصره - به منظور بالابردن توان امنیتی کشور، شناسائی و خشی سازی تهدیدات داخلی و خارجی، صیانت از اجرای برنامه پنج ساله دوم و جهت انجام ماموریتهای محوله:

الف - وزارت اطلاعات موظف است:

- ۱- حراست‌های پرسنلی و فنی را ایجاد و تقویت نماید.
- ۲- جهت جلوگیری از دست‌یابی دشمنان به اسناد و مدارک و توانایی‌های کشور اقدامات خود را تشدید نماید.
- ۳- متناسب با ابعاد ماموریتهای محوله تشکیلات خود را تقویت، سازماندهی یا گسترش دهد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ
بِسْمِ

- ۱۵ -

۴- اقدامات لازم جهت سالم‌سازی فضای سیاسی جامعه و پیشگیری از وقوع جرائم امنیتی را انجام دهد.

ب- سازمانها و دستگاههای داخل و خارج ازکشور موظفند برای پرسنل وزارت اطلاعات تسهیلات لازم را تامین و هزینه‌های پرسنل شاغل درخارج ازکشور را طبق ضوابط خود و در ردیف بودجه مربوطه منظور و هزینه نمایند.

آیین‌نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد وزیر اطلاعات و پس از کارشناسی درسازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

تبصره - با توجه به اهمیت و حساسیت نقش آب در توسعه و استقلال اقتصادی کشور دولت مکلف است از سرجمع کل اعتبارات عمرانی کشور به‌غیر از وزارت‌خانه‌های آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در طول برنامه دوم به میزان سه‌درصد (۳%) در چارچوب لواح بودجه سالیانه در اختیار وزارت نیرو قرار دهد تا از طریق مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه جهت اجرای طرحهای تامین آب و آبرسانی به مصرف برساند.

تبصره - به منظور رشد تولیدات و کاهش خایعات محصولات کشاورزی، صنایع غذایی مربوط به بخش کشاورزی در طول برنامه دوم توسعه حسب مورد مساد اولیه بعده وزارت‌خانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی قرار خواهد گرفت. در جهت اجرای این حکم دولت می‌تواند لایحه مورد نیاز را به تفکیک وظائف و تقسیم کار بین وزارت‌خانه‌های ذیربسط به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

- ۱۶ -

اهداف کلان کیفی، خط مشی‌های اساسی و سیاستهای کلی

بخش دوم

خط مشی‌های اساسی

۶ - رشد و توسعه پایدار اقتصادی با محوریت بخش کشاورزی از طریق:

..... - ۱

۱۳ - حفاظت، احیاء و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و منابع دریاچی و آبزیان داخلی کشور بامشارکت مردمی و ایجاد مدیریتهای مناسب، توجه به عمران و توسعه و بهسازی روستاهای تسامین نیروی انسانی متخصص موردنیاز و فراهم نمودن امکانات و تسهیلات مناسب صادراتی تولیدات کشاورزی و تشکیل شورای عالی کشاورزی بهمنظور هماهنگی‌های لازم و نظارت بر تحقق اهداف بخش کشاورزی.

سطر بالا بشرح زیر اصلاح گردید:

بهمنظور ارائه پیشنهادهای لازم جهت هماهنگی و نظارت بر تحقق اهداف بخش کشاورزی.

... - ۱۴

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

تعالیٰ

- ۱۲ -

۹- تلاش درجهت کاهش وابستگی اقتصاد کشور به
درآمدهای حاصل از نفت و توسعه بیش از پیش
صادرات غیرنفتی از طریق:

.....-۱

۱۶- منسجم نمودن تشکیلات موجود درامور صادرات زیرنظر یک
کمیته عالی.

بند ۱۶ بشرح زیر اصلاح گردید:

۱۶- منسجم نمودن تشکیلات موجود درامور صادرات .

.....-۱۷

۳۰- بازنگری درتشکیلات بازارکانی کشور و تشکیل شورای عالی
 الصادرات بهمنظور هماهنگی، تشویق و توسعه صادرات و تمرکز امور
بازارکانی در نمایندگیهای سیاسی خارجی کشور.

درسطر دوم بند ۳۰ بعداز عبارت "بهمنظور" عبارت "ارائه
پیشنهادهای لازم درجهت " اضافه گردید.

.....-۳۱

۱۰- ایجاد تعادل دربخشی‌های اقتصادی
(دولتی، خصوصی و تعاونی) از طریق:

.....-۱

۴- واگذاری بخشایی از فعالیتهای دولت که با حاکمیت دولت
منافاتی ندارد به بخشی‌های خصوصی و تعاونی.

تعالیٰ

- ۱۸ -

به انتهای بند ۳ عبارت "بارعايت امل ۴۴ قانون اساسی" الحاق گردید.

....۴

بخش سوم

سیاست‌های کلی

۱ - تجارت خارجی

.....

۲ - سیاست مالی

۲-۳ - سیاست‌های درآمدی

.....

الف - .....

و - افزایش امکانات کسب درآمد توسط دستگاههای استانی و کسرش اختیارات ارگانهای استانی از طریق حسابهای معین خزانه در استانها.

عبارت "از طریق حسابهای معین خزانه در استانها" از بند "و" حذف گردید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دلتونیس

انتقال

- ۱۹ -

..... ز -

۳-۳ سیاست‌های هزینه‌ای

.....

۱-۳-۳ - هزینه‌های جاری

الف - .....

د - انتقال قسمتی از فعالیتهای خدماتی بخش دولتی در زمینه‌های خدمات اجتماعی به بخش غیردولتی و آزادسازی منابع مالی دولت جهت ایجاد امکان بهبود کیفیت خدمات دولتی.

عبارت " بارگایت اصل ۴۴ قانون اساسی " به انتهای بند " د " الحاق گردید.

..... ه -

ط - واگذاری کالاها به مردم و کاهش حجم دولت در طول برنامه

سطر بالا به شرح زیر اصلاح گردید :

ط - واگذاری امور به مردم و کاهش تشکیلات دولت در طول برنامه

باید به کونهای باشد که نسبت بودجه دولت به تولید ناخالص داخلی کاهش یابد.

۲-۳-۳ - هزینه‌های عمرانی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بهم

شماره
۷۳۹۱۳ تاریخ
پیوست دلیر

- ۲۰ -

الف - ....

۴ - سیاست‌های عمومی

۱-۴ - کاستن از حجم بخش دولتی از طریق حذف برخی تشکیلات، ادغام وزارت‌خانه‌ها و موسسات و شرکت‌های دولتی و واگذاری برخی از فعالیتها به بخش‌های خصوصی و تعاونی.

به‌انتهای بند ۱-۴ عبارت "از طریق وضع قوانین موردنیاز" الحق گردید.

.... - ۲-۴

۴-۴ - ادامه و تسریع واگذاری شرکت‌های دولتی و تحت پوشش دولت به بخش‌های خصوصی و تعاونی.

به‌انتهای بند ۴-۴ عبارت "باراعیت اصل ۴۴ قانون اساسی" الحق گردید.

.... - ۵-۴

۵ - سیاست‌های پرسنلی بخش دولتی

.... - ۱-۲

۲-۲ - ارجاع آن دسته از فعالیتها بخش دولتی که موجب کاهش هزینه‌ها می‌شود به بخش‌های تعاونی و خصوصی.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بهم
تعالیٰ

شماره ۴۵۳۷

تاریخ ۲۱ مرداد

پیوست

- ۲۱ -

به انتهای بند ۲-۲ عبارت "بساراعیت اصل ۴۴ قانون اساسی"
الحق گردید.

..... -۲-۲

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم آذر ماه
یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی
رسیده است. ب

علی اکبر ناطق نوری

دیپلماتیک
رئیس-مکالم شورای اسلامی